

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-AR73.6
Datum: 12. februar 2010.
Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Theodor Meron, predsjedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Liu Daqun
sudija Andréia Vaz

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. februara 2010.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ŽALBI RADOVANA KARADŽIĆA NA ODLUKU PO ZAHTJEVU DA
SE PONIŠTI IMENOVANJE RICHARDA HARVEYJA**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić, *pro se*

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po Žalbi na Odluku po Zahtjevu da se poništi imenovanje Richarda Harveyja (dalje u tekstu: Žalba), koji je Radovan Karadžić (dalje u tekstu: Karadžić) podnio 19. januara 2010. godine. Tužilaštvo je svoj odgovor podnijelo 29. januara 2010. godine,¹ a Karadžić je 1. februara 2010. godine podnio repliku.² Sekretar je 4. februara 2010. godine podnio "Podnesak sekretara na osnovu pravila 33(B) po žalbi Radovana Karadžića na Odluku po Zahtjevu za poništenje imenovanja Richarda Harveyja" (dalje u tekstu: Odgovor sekretara), a Karadžić je podnio svoju repliku 8. februara 2010. godine.³

KONTEKST

2. Srpske vlasti su objavile Karadžićevo hapšenje 21. jula 2008. godine⁴ na osnovu optužnice podnijete 24. maja 2000. godine.⁵ Dana 30. jula 2008. godine, on je prebačen na Međunarodni sud i narednog dana je obavljeno njegovo prvo pristupanje sudu.⁶ Na ponovnom pristupanju sudu, 29. avgusta 2008. godine, u njegovo ime registrovano je da se izjasnio da nije kriv.⁷ Karadžić je optužen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona i običaja ratovanja.⁸

¹ "Odgovor tužilaštva na Karadžićevu žalbu na Odluku po zahtjevu da se poništi imenovanje Richarda Harveyja", 29. januar 2010. godine (dalje u tekstu: Odgovor).

² "Podnesak – replika #1: Žalba na Odluku po zahtjevu da se poništi imenovanje Richarda Harveyja", 1. februar 2010. godine.

³ "Podnesak – replika #2: Žalba na Odluku po zahtjevu da se poništi imenovanje Richarda Harveyja", 8. februar 2010. godine (dalje u tekstu: Druga replika).

⁴ Prvo pristupanje sudu, T. 3, 31. juli 2008. godine.

⁵ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-I, "Izmijenjena optužnica", 24. maj 2000. godine. Druga izmijenjena verzija optužnice podnijeta je 18. februara 2009. godine, a Treća izmijenjena optužnica podnijeta je 27. februara 2009. godine. *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, "Druga izmijenjena optužnica", 18. februar 2009. godine, *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, "Treća izmijenjena optužnica", 27. februar 2009. godine (dalje u tekstu: Treća izmijenjena optužnica). Karadžić je prvobitno optužen 24. jula 1995. godine. *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5-I, "Optužnica", 24. juli 1995. godine

⁶ Prvo pristupanje sudu, T. 1-3, 31. juli 2008. godine.

⁷ "Ponovno prvo pristupanje sudu, T. 29. avgust 2008. godine, str. 32-33. U vezi sa Trećom izmijenjenom optužnicom, Karadžić se izjasnio da nije kriv, 3. marta 2009. godine. Ponovno prvo pristupanje sudu, T.132-134, 3. mart 2009. godine.

⁸ Treća izmijenjena optužnica, str. 1.

3. Na statusnoj konferenciji 17. septembra 2008. godine, Karadžić je izabrao da se sam zastupa umjesto da prihvati da ga zastupa branilac.⁹ Kako bi mu pomogli u tome, Sekretarijat mu je dodijelio jedan broj plaćenih pomoćnika za pravna pitanja.¹⁰

4. Bilo je predviđeno da suđenje Karadžiću počne pred Pretresnim vijećem III 26. oktobra 2009. godine.¹¹ Međutim, na dan početka suđenja, Karadžić je odlučio da ne prisustvuje postupku, tvrdeći da nije dovoljno spreman.¹² I pored ponovljenih upozorenja od strane Pretresnog vijeća da nepojavljivanje na sudskim pretresima može da dovede do ograničavanja njegovog prava da se sam zastupa, Karadžić je nastavio da odsustvuje s pretresa.¹³

5. Na dan 5. novembra 2009. godine, nakon što su Karadžiću izrečena četiri konkretna upozorenja, Pretresno vijeće je konstatovalo da on "suštinski i uporno ometa pravilno i ekspeditivno vođenje suđenja odbijajući da prisustvuje suđenju".¹⁴ Shodno tome, Pretresno vijeće je, navodeći član 20(1) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) i pravilo 54 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) uputilo sekretara da imenuje branioca u pripravnosti i odložilo je postupak do 1. marta 2010. godine kako bi se imenovanom braniocu u pripravnosti omogućilo adekvatno vrijeme da se pripremi.¹⁵

6. Sekretar je postupio po instrukciji Pretresnog vijeća i 19. novembra 2009. godine imenovao je Richarda Harveyja (dalje u tekstu: Harvey) kao "branioca kako bi se pripremio da zastupa interese optuženog na suđenju".¹⁶ Prilikom izbora Harveyja, sekretar je uzeo u obzir nekoliko faktora, uključujući: (i) članove 20 i 21 Statuta i članove 14, 16, i 23 "Uputstva za dodjelu branioca po službenoj dužnosti" (dalje u tekstu: Uputstvo);¹⁷ (ii) preferencije Karadžića dobijene tokom sastanka prilikom kojeg ga je sekretar obavijestio o praktičnim posljedicama Odluke o imenovanju branioca; (iii) Karadžićev zahtjev da se

⁹ Statusna konferencija, T. 43, 17. septembar 2008. godine.

¹⁰ Statusna konferencija, T. 455, 8. septembar 2009. godine.

¹¹ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, "Nalog o rasporedu za početak suđenja, 14. oktobar 2009. godine, str. 3.

¹² *V. Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, "Odluka o imenovanju branioca i Nalog o daljnjem toku pretresnog postupka", 5. novembar 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka o imenovanju branioca), par. 7, citira se T. 502, 26. oktobar 2009. godine.

¹³ Odluka o imenovanju branioca, par. 7-11.

¹⁴ *Id.* par. 21.

¹⁵ *Id.* par. 25, 28.

¹⁶ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, "Odluka sekretara", 19. novembar 2009. godine, str. 3.

¹⁷ IT/73/Rev. 11, 11. juli 2006. godine.

sastane s dostupnim advokatima koji su bili na spisku koji mu je dostavljen; i (iv) tome da Karadžić nije iznio nikakvu preferenciju među dostupnim braniocima.¹⁸ Sekretar je takođe imao u vidu da iako je Harvey prethodno zastupao Haradina Balu i trenutno zastupa Lahija Brahimaja, nijedno od ta dva zastupanja ne predstavlja sukob interesa s njegovim angažovanjem kao branilac Karadžića.¹⁹

7. Dana 4. decembra 2009. godine, Karadžić je podnio zahtjev Pretresnom vijeću kojim osporava postupak kojim je sekretar odabrao Harveyja za branioca u pripravnosti.²⁰ Karadžić tvrdi, između ostalog, da se sekretar nije pridržavao: (i) člana 21(4)(b) i (d) Statuta; (ii) odluke Žalbenog vijeća u predmetu *Šešelj* vezane za imenovanje branioca u pripravnosti;²¹ i (iii) članova 11(D) i 16(G) Uputstva.²² Pretresno vijeće je utvrdilo da članovi 21(4)(b) i (d) Statuta nisu primjenljivi na Karadžića, napominjući da optuženi ne može istovremeno da koristi svoje pravo da se zastupa sam i istovremeno traži da mu sekretar dozvoli da ima izbor imenovanog branioca.²³ Pored toga, Pretresno vijeće je utvrdilo da se član 11 Uputstva odnosi samo na situacije gdje optuženi želi da mu se dodijeli branilac, ili u slučaju da ništa nije preduzeo u vezi sa svojim zastupanjem.²⁴ Pretresno vijeće je takođe utvrdilo da se član 16(G)(i) Uputstva jedino odnosi na optužene lošeg imovnog stanja koji žele da se imenuje branilac koji će ih zastupati, a ne na optuženog koji vrši opstrukciju.²⁵ Pretresno vijeće je ukazalo na razliku u odnosu na Odluku u predmetu *Šešelj* i utvrdilo je da instrukcija da se Vojislavu Šešelju (dalje u tekstu: Šešelj) odobri da izabere branioca u pripravnosti sa "spiska na osnovu pravila 44" nije primjenljiva u predmetu *Karadžić*.²⁶ Konačno, Pretresno vijeće je preispitalo sekretarovo korištenje njegovog diskrecionog prava prilikom izbora Harveyja kao branioca u pripravnosti i nije ustanovilo nikakvu grešku.²⁷

¹⁸ Odluka sekretara, str. 1-2.

¹⁹ *Id.* str. 2-3.

²⁰ *V. Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, "Zahtjev za poništenje imenovanja Richarda Harveyja", 4. decembar 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtjev za poništenje).

²¹ *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-AR73.4, "Odluka po Žalbi na Odluku (br. 2) Pretresnog veća o dodeli branioca", 8. decembar 2006. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Šešelj*).

²² *V. Zahtjev za poništenje*, par. 6-16.

²³ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, "Odluka po Zahtjevu optuženog za poništenje imenovanja Richarda Harveyja", 23. decembar 2009. godine (dalje u tekstu: Oспорavana odluka), par. 26.

²⁴ *Id.*, par. 29.

²⁵ *Id.*, par. 33-34.

²⁶ *Id.*, par. 36-39.

²⁷ *Id.*, par. 40-47.

8. Karažić je svoju molbu za podnošenje žalbe na Osporavanu odluku podnio 30. decembra 2009. godine,²⁸ a Pretresno vijeće je odobrenje dalo 13. januara 2010. godine.²⁹

STANDARD PREISPITIVANJA

9. Žalbeno vijeće podsjeća da se odluke pretresnih vijeća kojima se preispituju administrativne odluke odnose na opšte vođenje sudskog postupka³⁰ i kao takva su pitanja koja potpadaju pod diskreciono pravo pretresnih vijeća.³¹ Kako bi se uspješno osporila odluka na osnovu diskrecionog prava, strana u postupku mora dokazati da je Pretresno vijeće načinilo "uočljivu grešku" koja je nanijela štetu toj strani.³² Žalbeno vijeće će jedino preinačiti odluku donesenu na osnovu diskrecionog prava pretresnog vijeća kada se utvrdi da je ona (i) zasnovana na netačnoj interpretaciji važećeg prava; (ii) zasnovana na očigledno netačnom činjeničnom zaključku; ili (iii) toliko nepravična ili nerazumna da predstavlja zloupotrebu diskrecionog prava pretresnog vijeća.³³

DISKUSIJA

A. Argumentacija strana

10. Karadžić svoj zahtjev zasniva na tvrdnji da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je donijelo Osporavanu odluku po tri ključna pitanja: (i) tekstovima Statuta i Uputstva; (ii) pridržavanju Odluke u predmetu *Šešelj* i (iii) navodnom arbitrarnom i pogrešnom postupanju sekretara prilikom izbora branioca u pripravnosti.³⁴ Što se tiče Statuta, Karadžić tvrdi da je

²⁸ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, "Mola za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku po Zahtjevu optuženog za poništenje imenovanja Richarda Harveyja", 30. decembar 2009. godine

²⁹ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, "Odluka po Zahtjevu optuženog za odobrenje da uloži žalbu na Odluku Pretresnog vijeća po Zahtjevu za poništenje imenovanja richarda Harveyja", 13. januar 2010. godine, str. 5.

³⁰ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-AR73.2, "Odluka po Interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog vijeća u vezi s odgovarajućim uslovima" (dalje u tekstu: Odluka o uslovima u predmetu *Karadžić*), par. 11, gdje se citira *Tužilac protiv Milana Milutinovića, Dragoljuba Ojdanića i Nikole Šainovića*, predmet br. IT-99-37-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na zahtev za dodatna sredstva, 13. novembar 2003. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milutinović*), par. 21, 24-26.

³¹ V. Odluka o uslovima u predmetu *Karadžić*, par. 11. v. takođe *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR73.4, "Odluka po Žalbi tužilaštva u vezi s Odlukom Pretresnog vijeća o skraćivanju vremena za izvođenje dokaza tužilaštva", 6. februar 2007. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Prlić*), par 8; *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.7, "Odluka po Interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog veća o dodeli branioca", 1. novembar 2004. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević*), par. 9.

³² Odluka o uslovima u predmetu *Karadžić*, par. 11. V, takođe Odluka u predmetu *Prlić*, par. 8.

³³ *Id.*, v. takođe Odluka u predmetu *Milošević*, par. 10.

³⁴ Žalba, par. 15.

Pretno vijeće pogriješilo kada je utvrdilo da, na osnovu člana 21(4) Statuta, on nema pravo da istovremeno ima i pravo da se sam zastupa i da izabere branioca u pripravnosti. On tvrdi da će, kada i ukoliko mu bude nametnut branilac, on faktički prestati da se sam zastupa i stoga neće istovremeno koristiti dvije kategorije prava.³⁵ Karadžić postulira da je pravo na izbor branioca na osnovu člana 21(4) Statuta primjenljivo bez obzira na okolnosti na osnovu kojih je branilac odabran.³⁶

11. Karadžić takođe tvrdi da je Pretno vijeće pogriješilo kada je utvrdilo da članovi 11(D) i 16(G) Uputstva nisu primjenljivi. Karadžić iznosi stav da, pošto je Uputstvo donijeto u svrhu kako "kodifikovanja sistema Međunarodnog suda za dodjelu branioca"³⁷ tako i očuvanja prava optuženih, ono se odnosi na situacije u kojima vijeće mora da dodijeli branilaca u pripravnosti.³⁸ Konkretnije, Karadžić smatra da na osnovu člana 11(C) Uputstva, pošto on "nije obezbijedio ili tražio dodjelu branioca",³⁹ sekretar je bio obavezan da dodijeli branioca u na osnovu člana 11(D) Uputstva,⁴⁰ koji žalocu omogućava da sa spiska dostupnih branilaca izabere advokata koji ispunjava odredbe pravila 45(B) Pravilnika. Karadžić takođe smatra da je odredba iz člana 16(G) Uputstva da istovremeno zastupanje dva žalioaca pred Međunarodnim sudom može biti odobreno jedino kada se oba žalioaca pismeno saglase trebala da bude dio kriterija sekretara prilikom dodjele branioca u pripravnosti.⁴¹ Konačno, Karadžić tvrdi da odluka Pretnog vijeća "potkopava svrhu člana 16(G)" Uputstva jer ne uspijeva da očuva pravo optuženog na revnosno i lojalno zastupanje od strane kvalifikovanog branioca".⁴²

12. U vezi sa Odlukom u predmetu *Šešelj*, Karadžić tvrdi da je "Pretno vijeće obavezano odlukama Žalbenog vijeća".⁴³ Konkretno, on tvrdi da je Pretno vijeće pogriješilo prilikom klasifikacije relevantnih dijelova odluke kao "*obiter*" i u svakom slučaju je bilo obavezano cjelokupnom odlukom, čak iako su neki njeni dijelovi *obiter*.⁴⁴ Pored toga, Karadžić smatra da je nepridržavanjem Odluke u predmetu *Šešelj* Pretno vijeće u suštini privilegovalo

³⁵ *Id.*, par. 48.

³⁶ *Id.*, par. 54.

³⁷ *Id.*, par. 62, citira se Uputstvo, član 1(A).

³⁸ *Id.*, par. par. 62-65.

³⁹ *Id.*, par. 67, citira se Uputstvo, član 11(C)(ii).

⁴⁰ *Id.*, par. 67-71.

⁴¹ *Id.*, par. 72, 74.

⁴² *Id.*, par. 76.

⁴³ *Id.*, par. 32 i fusnota 32, poziva se na *Tužilac protiv Zlatka Aleksovskog*, predmet br. IT-95-14/1-A, "Presuda", 24. mart 2000. godine (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Aleksovski*), par. 112-113.

"opstruirajuće optužene" dajući im pravo da sami biraju branioca u pripravnosti dok je odbilo da isti izbor pruži "kooperativnom optuženom".⁴⁵

13. Konačno, Karadžić tvrdi da je sekretar pogriješio prilikom prvobitnog pregleda spiska dostupnih advokata koja mu je dostavljena, umjesto da je procijenio bilo kakve prepreke za zastupanje nakon što mu je Karadžić ukazao na svoje preference. Karadžić tvrdi da je ta greška spriječila da se obavi smisleno preispitivanje sekretarevih metoda.⁴⁶ Pored toga, Karadžić tvrdi da je sekretar na neodgovarajući način primijenio određene kriterije za pregled, što je dovelo do "diskvalifikacije svih advokata iz regiona [Balkana]".⁴⁷ Konkretnije, Karadžić tvrdi da je sekretar netačno i/ili arbitrarno primijenio kriterije koji se odnose na sukob interesa;⁴⁸ dostupnost u pogledu rasporeda;⁴⁹ geografsku blizinu;⁵⁰ iskustvo;⁵¹ i neprofesionalno ponašanje.⁵²

14. Tužilaštvo odgovara da je Osporavana odluka tačno interpretirala, kako Statut, tako i Pravilnik, kao i sudsku praksu Žalbenog vijeća u pogledu branioca u pripravnosti.⁵³ Konkretno, tužilaštvo smatra da je član 21(4)(d) Statuta napisan disjunktivno i da, pružajući optuženom minimalnu garanciju da se može "lično *ili* putem pravnog zastupnika po vlastitom izboru".⁵⁴ Ono rezonuje da, pošto je Karadžić izabrao da se sam zastupa od početka suđenja i pošto nastavlja da to čini, minimalne garancije člana 21(4)(d) Statuta u vezi sa braniocem po izboru nisu primjenljive.⁵⁵ Tužilaštvo smatra da je svaki izbor vezan za branioca u pripravnosti koji se dozvoli optuženom koji se sam zastupa dat na diskrecionoj osnovi, a ne kao pravo.⁵⁶

---

⁴⁴ Žalba, par. 34-37.

⁴⁵ *Id.*, par. par. 41. V. takode *id.*, par. 39-40, 42-44.

⁴⁶ *Id.*, par. 81-84.

⁴⁷ *Id.*, par.84. V. takode *id.*, par. 85-104.

⁴⁸ *Id.*, par. 85-96.

⁴⁹ *Id.*, par. 97-98.

⁵⁰ *Id.*, par. 101.

⁵¹ *Id.*, par. 99.

⁵² *Id.*, par. 100.

⁵³ Odgovor, par 7, 16. Tužilaštvo ograničava svoj Odgovor na osnove A i B Karadžićeve žalbe, koje se odnose na interpretaciju Statuta i Pravilnika od strane Pretresnog vijeća, kao i na interpretaciju relevantne sudske prakse, zaključujući da "pošto je sekretar u najboljem položaju da obradi pitanja vezana za korišćenje sopstvenih diskrecionih prava", tužilaštvo ne odgovara na Karadžićeve tvrdnje u vezi s primjenom Uputstva i postupka koji je primjenio sekretar. *Id.*, par. 1.

⁵⁴ *Id.*, par. 7, citira se član 21(4)(d) Statuta.

⁵⁵ *Id.*, par. 8-9.

⁵⁶ *Id.*, par. 10.

15. Tužilaštvo takođe tvrdi da dalje Karadžićevo nedolično ponašanje koje je dovelo do određivanja branioca u pripravnosti treba kvalifikovati kao "nametnuto ograničenje [njegovog] prava na samozastupanje" umjesto kao odluku da on odustane od toga da se sam zastupa i umjesto toga opredijeli se da ga zastupa branilac na osnovu člana 21(4)(d) Statuta.⁵⁷ Citirajući Odluku o imenovanju branioca i njeno pozivanje na član 20(1) Statuta i pravilo 54 Pravilnika, kako i razlike između pravila 45 i 45ter Pravilnika, tužilaštvo zaključuje da imenovanje branioca u pripravnosti ne implicira postupak naveden u Uputstvu ili prava navedena u članu 21(4)(d) Statuta.⁵⁸ Ono takođe smatra da, u svakom slučaju, postupci sekretara faktički su ispunili odredbe člana 21(4)(d) Statuta.⁵⁹

16. Tužilaštvo smatra da Odluka u predmetu *Šešelj* ne postavlja presedan koji bi obavezivao da Karadžiću bude dato pravo da izabere branioca u pripravnosti.⁶⁰ Umjesto toga, tužilaštvo tvrdi da instrukcija iz Odluke u predmetu *Šešelj* da "Šešelju treba dostaviti spisak branilaca po pravilu 44 i dozvoliti mu da sa nje izabere branioca u pripravnosti" predstavlja "primjer toga da vijeće daje optuženom više od zagarantovanog minimuma koji predviđa član 21(4) [Statuta]".⁶¹ Tužilaštvo smatra da su instrukcije u vezi s postupkom izbora branioca u pripravnosti za Šešelja *obiter dicta*, pošto su bile "izjava u vezi s relevantnim proceduralnim pitanjem koje bi uslijedilo nakon što bi Pretresno vijeće dodijelilo branioca ukoliko bi takav nalog" postao nužan.⁶² Tužilaštvo takođe tvrdi da ograničavanje Odluke u predmetu *Šešelj* na njene činjenice ne bi nagradilo opstrukciju i kaznilo saradnju.⁶³

17. Konačno, tužilaštvo smatra da čak i da su instrukcije iz Odluke u predmetu *Šešelj* u vezi s dodjeljivanjem branioca obavezujuće, u ovom trenutku postoje "uvjerljivi razlozi u interesu pravde" da Žalbena vijeće odstupa od tog presedana.⁶⁴ Konkretno, ono napominje da pravilo 45ter Pravilnika sada određuje dodjelu branioca koji će zastupati optuženog kada optuženi koji se sam zastupa opstruira postupak i da pravilo 45ter Pravilnika ne uključuje odredbu pravila 45 Pravilnika da sekretar mora koristiti postupak iz Uputstva prilikom dodjele

⁵⁷ *Id.*, par. 11, gdje se poziva na *Tužilac protiv Momčila Krajičnika*, predmet br. IT-00-39-A, "Odluka po Krajišnikovom zahtjevu i po Zahtjevu tužilaštva", 11. septembar 2007. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krajišnik*), fn. 100 (interni citati izostavljeni).

⁵⁸ Odgovor, par. 12.

⁵⁹ *Id.*, par. 15.

⁶⁰ *Id.*, par. 16.

⁶¹ *Id.*, par. 17, citira se Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 28.

⁶² *Id.*, par. 21.

⁶³ *Id.*, par. 18.

⁶⁴ *Id.*, par. 23, poziva se na Drugostepena presuda u predmetu *Aleksovski*, par. 107.

branioca.⁶⁵ Napominjući takođe da je, hronološki, Odluka u predmetu *Šešelj* donijeta prije pravila 45ter Pravilnika i da ga stoga Vijeće nije moglo uzeti u obzir kada je odlučivalo da *Šešelju* treba dati spisak dostupnih advokata,⁶⁶ tužilaštvo je mišljenja da uvođenje pravila 45ter Pravilnika predstavlja snažan razlog u interesu pravde za odstupanje od svakog presedana u vezi s izborom branioca u pripravnosti sa spiska koji je možda načinjen Odlukom u predmetu *Šešelj*.⁶⁷

18. Kao preliminarno pitanje, sekretar tvrdi da to "da preispitana sudska odluka može biti podložna razmatranju u žalbenom postupku nije bez sumnji.⁶⁸ On tvrdi da Žalbeno vijeće nije nužno obavezno da preispita meritum Karadžićeve žalbe ukoliko zaključi da bi to predstavljalo drugo, nedopustivo preispitivanje jedne administrativne odluke.⁶⁹ Pored toga, sekretar tvrdi da mnoge od Karadžićevih tvrdnji po žalbi samo ponavljaju argumentaciju koji je on iznio u svojom prvobitnom Zahtjevu za poništenje i time predstavlja pokušaj "*de novo* preispitivanja odluke Pretresnog vijeća".⁷⁰ Shodno tome, on tvrdi da "Žalbu treba odbaciti već po tom osnovu" pošto bi *de novo* preispitivanje podrilo standard preispitivanja jedne administrativne odluke koji je Žalbeno vijeće donijelo Odlukom po žalbi u predmetu *Kvočka*.⁷¹

19. Sekretar dalje tvrdi da Uputstvo nije primjenljivo na njegov izbor branioca u pripravnosti u vezi sa Karadžićem.⁷² On napominje da je nalog Pretresnog vijeća da se odabere branilac u pripravnosti je donijet na osnovu pravila 54 Pravilnika, dok je Uputstvo jedino primjenljivo na dodjelu branioca na osnovu pravila 45 Pravilnika.⁷³ Pored toga, on podvlači da je svrha Uputstva da "da se obezbijedi efikasna primjena prava optuženog da izabere branioca na osnovu člana 21(4)(d) Statuta", i da, pošto se Karadžić "opredijelio da ne iskoristi svoje pravo da mu se dodijeli branilac", ne bi bilo razumno da se u potpunosti primjeni Uputstvo.⁷⁴ Sekretar takođe tvrdi da je Pretresno vijeće valjano zaključilo da je on

---

⁶⁵ *Id.*

⁶⁶ *Id.*, par. 24-26.

⁶⁷ *Id.*, par. 26-27.

⁶⁸ Odgovor sekretara, par. 9.

⁶⁹ *Id.*

⁷⁰ *Id.*, par. 13.

⁷¹ *Id.* (razmatrajući *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i drugih*, predmet br. IT-98-30/1-A, "Odluka po preispitivanju Odluke sekretara o prestanku pružanja pravne pomoći Zoranu Žigiću", 7. februar 2003. godine (dalje u tekstu. Odluka po žalbi u predmetu *Kvočka i drugi*), par. 13).

⁷² Odgovor sekretara, par. 18-21.

⁷³ *Id.*, par. 18.

⁷⁴ *Id.*

postupio na odgovarajući način u okviru svojih diskrecionih prava pozivajući se na opšte principe Uputstva u odsustvu izričitih proceduralnih uputstava za izbor branioca u pripravnosti.⁷⁵

20. Sekretar tvrdi da je Pretresno vijeće valjano podržalo njegovo konkretno korištenje diskrecionog prava prilikom izbora branioca u ovom predmetu.⁷⁶ On smatra da je Pretresno vijeće tačno zaključilo da je on valjano postupio čak preko minimuma obavezujućeg u pokušaju da izađe u susret Karadžićevim preferencama⁷⁷ i smatra da je njegovo prethodno razmatranje različitih advokata prije nego što je omogućio Karadžiću da izrazi preference preduzeto na neproizvoljan način i u skladu sa odgovarajućim kriterijumima i postupcima.⁷⁸

21. Karadžić odgovara da tužilaštvo griješi kada tvrdi da član 21(4) Statuta daje pravo na samozastupanje ili zastupanje preko branioca po sopstvenom izboru "u binarnoj suprotnosti".⁷⁹ Karadžić smatra da bi ta logika značila da optuženi koji se sam zastupa nikada ne može da se predomisli i da bude zastupan od strane branioca po sopstvenom izboru,⁸⁰ i napominje da nikada neće doći trenutak kada bi on istovremeno koristio svoje pravo da se sam zastupa i svoje pravo da ga zastupa branilac po sopstvenom izboru.⁸¹ Karadžić takođe podvlači da sekretarovo prethodno razmatranje potencijalnih branilaca nije bilo u skladu sa zaštitnim mehanizmima Statuta.⁸²

22. Karadžić se takođe suprotstavlja karakterizaciji tužilaštva da je Odluka u predmetu *Šešelj* neprimjenljiva u njegovom predmetu.⁸³ On podvlači svoju tvrdnju da kompleksni činjenični kontekst Odluke u predmetu *Šešelj* ne daje osnove za odstupanje od pristupa koji ona zauzima.⁸⁴ Pored toga, on ponavlja da je Odluka u predmetu *Šešelj* proširila pravo na izbor branioca u pripravnosti više nego što je ono koje je njemu odobreno i osporava tvrdnju tužilaštva da je to pravo na koje on nema pravo.⁸⁵ Čak i da Odluka u predmetu *Šešelj* nije

---

⁷⁵ *Id.*, par. 18, 20, 22.

⁷⁶ *Id.*, par. 22.

⁷⁷ *Id.*, par. 24.

⁷⁸ *Id.*, par. 27-30.

⁷⁹ Replika, par. 17, citira se Odgovor, par. 9.

⁸⁰ *Id.*, par. 17.

⁸¹ *Id.*, par. 18.

⁸² *Id.*, par. 22.

⁸³ *Id.*, par. 3.

⁸⁴ *Id.*, par. 3-5.

⁸⁵ *Id.*, par. 6-12.

uspostavila takvo pravo, Karadžić smatra da bi bilo "krajnje nepravično" da se Šešelju pruži mogućnost da izabere branioca u pripravnosti, dok se to njemu uskraćuje.⁸⁶

23. Osim toga, Karadžić smatra da je tvrdnja tužilaštva da je pravilo 45ter Pravilnika "faktički poništio" Odluku u predmetu *Šešelj* netačna.⁸⁷ Karadžić rezonuje da, pošto pravilo 45ter ne ovlašćuje eksplicitno imenovanje branioca u pripravnosti, njegov propust da imenovanje branioca u interesu pravde ne iznenađuje i ne treba ga uzimati kao odstupanje od "postojećeg presedana Žalbenog vijeća".⁸⁸

24. Kada je riječ o Odgovoru sekretara, Karadžić replicira da sekretar griješi kada tvrdi da se Uputstvo ne odnosi na nametanje branioca.⁸⁹ On podvlači da sekretar nije ispoštovao traženu proceduru za imenovanje branioca navedenu u članu 11(C) i (D) Uputstva⁹⁰ i tvrdi da je sekretar pored toga prekršio Uputstvo kada nije dobio njegovu saglasnost za Harveyjevo dvostruko zastupanje na osnovu člana 16(G) Uputstva.⁹¹ Karadžić takođe ponavlja svoju tvrdnju da je sekretar pogriješio kada je diskvalifikovao jedan broj advokata na osnovu sukoba interesa i viđenja Karadžićevih želja,⁹² i tvrdi da je sekretarov postupak prethodnog razmatranja spiska dostupnih advokata učinilo "razumno preispitivanje njegove odluke za diskvalifikaciju" različitih advokata nemogućim.⁹³ Konačno, Karadžić tvrdi da sekretar, suprotstavljajući se saradnji između branioca u pripravnosti i Karadžića iskazuje "neprijateljstvo i paranoju".⁹⁴

B. Analiza

1. Preliminarna pitanja

25. Žalbeno vijeće napominje da Odgovor sekretara dovodi u pitanje "da li preispitana sudska odluka može biti podložna razmatranju u žalbenom postupku".⁹⁵ Žalbeno vijeće podvlači da je u slučajevima kada ovlaštenje za preispitivanje nije eksplicitno dato drugom organu Međunarodnog suda, ono je koristilo svoje ovlaštenje da razmotri žalbe preispitivanja

⁸⁶ *Id.*, par. 7.

⁸⁷ *Id.*, par. 13.

⁸⁸ *Id.*, par. 13. V. takođe *id.*, par. 14.

⁸⁹ Druga replika, par. 3.

⁹⁰ *Id.*, par. 3-6.

⁹¹ *Id.*, par. 7-8.

⁹² *Id.*, par. 10, 16.

⁹³ *Id.*, par. 12. V. takođe par. 11, 13-14.

⁹⁴ *Id.*, par. 18.

administrativnih odluka koje je donio sekretar.⁹⁶ Stoga, u konkretnom slučaju, tamo gdje nema izričitog prenošenja ovlaštenja na drugi organ Međunarodnog suda, Žalbena vijeće ima ovlaštenje da razmotri Žalbu.⁹⁷

2. Odredbe člana 21(4) Statuta i Uputstva

26. Suštinsko pitanje Žalbe je odnos između člana 21(4)(d) Statuta i imenovanje branioca u pripravnosti Radovanu Karadžiću od strane Pretresnog vijeća. Član 21(4) Statuta u relevantnom dijelu kaže:

Prilikom rješavanja po svim optužbama na osnovu ovog Statuta, optuženom se, uz puno poštovanje načela ravnopravnosti, garantuju sljedeća minimalna prava:

[...] da se brani lično ili putem pravnog zastupnika po vlastitom izboru [...]

Svojim običnim značenjem, prava predviđena članom 21(4)(d) Statuta "su u binarnoj suprotnosti".⁹⁸ Shodno tome član 21(4)(d) Statuta ne daje optuženom pravo minimalne garancije *kako* prava da se sam zastupa *tako* prava na branioca po sopstvenom izboru; samo pravo na jedno *ili* drugo. Karadžić je izabrao da se i dalje sam zastupa⁹⁹ i stoga ne koristi prava koja proizilaze iz izbora da ga zastupa advokat.¹⁰⁰

27. Karadžićeva tvrdnja da bi mu trebalo biti dato pravo onih koji izaberu da ih predstavlja pravni zastupnik zato što je Pretresno vijeće signaliziralo svoju namjeru da preinači njegov izbor da se sam zastupa nije ubjedljiva. Sudska praksa Međunarodnog suda utvrdila je da

⁹⁵ Odgovor sekretara, par. 9.

⁹⁶ V. npr. Odluka o uslovima u predmetu *Karadžić*, par. 11; Odluka u predmetu *Milutinović*, par. 21, 24-26.

⁹⁷ Žalbena vijeće napominje da Pretresno vijeće nema ovlaštenja da preispituje administrativnu odluku tamo gdje je uloga preispitivanja izričito dodijeljena drugom organu Međunarodnog suda. V. *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića*, IT-02-60-AR73.4, "Javna i redigovana verzija Obrazloženja odluke po Žalbi Vidoja Blagojevića da se zamijeni njegov tim odbrane", 7. novembar 2003. godine, par. 7. Pored toga, Žalbena vijeće ima u vidu sekretarovu tvrdnju da mnogi Karadžićevi argumenti po žalbi samo ponavljaju argumente koji nisu imali uspjeha pred Pretresnim vijećem, Odgovor sekretara, par. 13. Sekretarova tvrdnja u tom smislu pogrešno vidi standard preispitivanja po sadašnjoj žalbi, što žalioca obavezuje da dokaže da je Pretresno vijeće svoje zaključke zasnovalo bilo na pravnoj grešci ili očiglednoj činjeničnoj grešci, ili da je u tolikoj mjeri bio nepravičan ili nerazuman da predstavlja kršenje diskrecionog prava. V. *supra*, par. 9. Karadžićeve tvrdnje u njegovoj Žalbi, mada dotiču mnoge argumente pokrenute pred Pretresnim vijećem, na odgovarajući način su prilagođene preispitivanju diskrecione odluke Pretresnog vijeća.

⁹⁸ Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 40. (interni navodnici ispušteni). V. također Odluka u predmetu *Milošević*, par. 11. *Upor. Ferdinand Nahimana i drugi protiv tužioaca*

⁹⁹ Karadžiću je pružena mogućnost da izabere da se zastupa sam ili da ga zastupa branilac a on je izabrao da se zastupa sam. Statusna konferencija, T.43, 17. septembar 2008. godine. Karadžić je trenutno zadržao i koristi svoje pravo da se sam zastupa. v. Odluka o imenovanju branioca, par. 25.

¹⁰⁰ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića* IT-02-67-AR73.3, "Odluka po Interlokutornoj žalbi *amici curiae* na Nalog Pretresnog veća u vezi s pripremo i izvođenjem dokaza odbrane", 20. januar 2004. godine, par. 19. Prava

pravo na samozastupanje nije apsolutno i može biti podvrgnuto određenim ograničenjima.¹⁰¹ Pretresno vijeće može ograničiti pravo na samozastupanje u odgovarajućim okolnostima tamo gdje se "time što okrivljeni sâm sebe zastupa, značajno i uporno opstruira primereno i ekspeditivno vođenje suđenja".¹⁰² Pod ovim naslovom ograničavanja Karadžićevog prava na samozastupanje je ono donijelo svoju Odluku o imenovanju branioca.¹⁰³ Ukoliko Pretresno vijeće na kraju odluči da dodijeli branioca da zastupa Karadžića u interesu suđenja, to neće biti zato što ono prihvata dobrovoljnu odluku u ime Karadžića da prestane da se sam zastupa. Umesto toga, to će biti zato što je utvrdilo da je Karadžićevo konstantno opstruktivno ponašanje učinilo nužnim, u interesu pravde, da se ograniči njegovo pravo na samozastupanje dodjelom branioca koji će zastupati njegove interese.

28. Karadžić takođe nije ubjedljiv kada tvrdi da je imenovanje branioca u pripravnosti regulisano Uputstvom. Tekst i struktura Uputstva, Pravilnika i člana 21 Statuta potvrđuju da se Uputstvo ne odnosi na pojedince koji su izabrali da se samozastupaju. Preambula Uputstva se izričito poziva na član 21 Statuta, koji obuhvata binarnu suprotnost samozastupanja i imenovanja branioca.¹⁰⁴ Pored toga, tekst Uputstva naglašava da je njegov fokus na proces obezbjeđivanja "pravne pomoći za osumnjičene i optužene slabog imovnog stanja".¹⁰⁵ Ono se takođe poziva na pravilo 45 Pravilnika,¹⁰⁶ koje se isto tako koncentriše na dodjelu branioca osumnjičenima i optuženima slabog imovnog stanja. Pojedinci koji se zastupaju sami, čija je sposobnost plaćanja branioca po definiciji irelevantna, ne potpadaju pod njegovu okrilje. Suprotno tome, dodjela branioca pojedincima koji se sami zastupaju regulisana je pravilom 45ter Pravilnika,¹⁰⁷ što ne potpada pod djelokrug Uputstva.¹⁰⁸

---

koja Karadžić ne uživa, između ostalog uključuju: pravo na komunikaciju s braniocem po sopstvenom izboru koje je zagarantovano na osnovu člana 21(4)(b) Statuta.

¹⁰¹ *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-AR73.3, "Odluka po Žalbi na Odluku Pretresnog veća o dodeli branioca", 20. oktobar 2006. godine, par. 8., citira se Odluka u predmetu *Milošević*, par. 12-13.

¹⁰² Odluka u predmetu *Milošević*, par. 13.

¹⁰³ Odluka o imenovanju branioca, par. 21, 25, 28.

¹⁰⁴ Uputstvo, str. 4. v. takođe *supra*, par. 26.

¹⁰⁵ Uputstvo, član 1(A).

¹⁰⁶ *Id.*

¹⁰⁷ Pravilo 45ter Pravilnika predviđa da: "Pretresno vijeće može, ako odluči da je to u interesu pravde, uputiti sekretara da imenuje branioca koji će zastupati interese optuženog."

¹⁰⁸ Član 2 Uputstva definiše branioca kao: "osobu koja zastupa ili je kvalifikovana da zastupa osumnjičene ili optužene na osnovu pravila 44, 45 i 45bis Pravilnika". Dodatni dokazi da Karadžićeva situacije ne potpada pod djelokrug Uputstva nalazi se u Odluci o imenovanju branioca. Ta odluka da se sekretaru naloži da imenuje branioca u pripravnosti nije donijeta je u skladu s pravilom 45 Pravilnika i uputstva, već na osnovu pravila 54 Pravilnika, koje omogućava pretresnim vijećima da izdaju različite naloge vezane za pripremu i vođenje suđenja. v. Odluka o imenovanju branioca, par. 28.

29. Što se tiče toga da se sekretar rukovodio određenim odredbama Uputstva, njegovo korištenje diskrecionog prava nije učinilo postupak propisan uputstvom obavezujućim po njega u pogledu imenovanja branioca u pripravnosti za Karadžića.¹⁰⁹ Kao što je tačno primijetilo Pretresno vijeće, "ne postoji nikakav konkretan set smjernica kojih bi se pridržavao sekretar" u vezi sa imenovanjem branioca da zastupa interese opstruktivnog optuženog koji se sam zastupa.¹¹⁰ Uzimanje u obzir relevantne pravne osnove prilikom razrade postupka za izbor branioca u pripravnosti, tamo gdje takav postupak nije određen na bilo koji obavezujući način *ex ante*, bilo je u okviru diskrecionog prava sekretara i nije činilo te pravne osnove obavezujućim. Shodno tome, pošto Uputstvo nije bilo obavezujuće po Odluku sekretara da Karadžiću imenuje branioca u pripravnosti, nije potrebno da se Žalbeno vijeće bavi konkretnim Karadžićevim tvrdnjama u vezi sa članovima 11(D) i 16(G) Uputstva.

3. Odluka u predmetu Šešelji

30. Karadžić značajnu pažnju posvećuje instrukciji iz Odluke u predmetu *Šešelji* da Pretresno vijeće dostavi Šešelju spisak sa koga on može da odabere svog branioca u pripravnosti, umjesto da mu ga direktno odredi, kao što je to odlučilo da uradi.¹¹¹ Konkretno, Žalbeno vijeće je dalo instrukciju da:

Ukoliko dođe do toga da Pretresno veće bude smatralo opravdanim da donese takvu odluku, Šešelju treba dostaviti spisak branilaca po pravilu 44 i dozvoliti mu da sa nje izabere branioca u pripravnosti. Alternativno, ako se Šešeljevo opstrukcionističko ponašanje ne suzbije time što mu je u potpunosti vraćeno pravo na samozastupanje, Pretresnom veću će biti dozvoljeno da preduzme korake da se Šešelju dodeli branilac. Ponavljamo, takva odluka može se doneti tek nakon što se Šešelju pruži realna prilika da praktično ostvari svoje pravo na samozastupanje i, ako Pretresno veće bude smatralo opravdanim da donese takvu odluku, Šešelju treba dostaviti spisak branilaca po pravilu 44 i dozvoliti mu da sa nje izabere branioca. Ukoliko Šešelji odbije da saraduje i da izabere branioca sa pomenutog spiska, Sekretarijat može izabrati branioca po sopstvenom nahođenju.¹¹²

31. Žalbeno vijeće napominje da je Odluka u predmetu *Šešelji* donijeta u jedinstveninom činjeničnom i proceduralnom kontekstu, koji se veoma razlikuje od onog u predmetu *Karadžić*. Odluka u predmetu *Šešelji* objašnjava da:

¹⁰⁹ *Upor.* Odluka u predmetu *Krajišnik*, citira se *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, "Odluka po Zahtjevu Momčila Krajišnika da se sam zastupa, po podnescima branioca u vezi s imenovanjem *amicus curiae* i Zahtjevu tužilaštva od 16. februara 2007. godine", par. 18 (gdje je odlučeno da, mada Krajišnik nema pravo na *amicus curiae* branioca, njegovo imenovanje je potrebno zbog konkretnih okolnosti).

¹¹⁰ Osparavana odluka, par. 30.

¹¹¹ Odluka u predmetu *Šešelji*, par 3.

¹¹² *Id.* par. 28.

Ako bi Žalbeno veće zanemarilo kontekst [odluke Pretresnog vijeća na koju je uložena žalba] i primenilo važeće pravo i standard preispitivanja na [odluku Pretresnog vijeća na koju je uložena žalba], *ne bi moglo da konstatuje da je Pretresno veće pogrešilo kada je naložilo nametanje dodeljenog branioca.*¹¹³

Uzimajući u obzir kontekst suđenja Šešelju, u Odluci u predmetu *Šešelj* je zaključeno da je obezbjeđivanje mogućnosti učestvovanja u izboru branioca u pripravnosti izvan onih predviđenih Pravilnikom ili članom 21(4) Statuta bilo nužno kako bi se obezbjedilo pravično i ekspeditivno vođenje suđenja u predmetu *Šešelj* na osnovu člana 20(1) Statuta.¹¹⁴ Žalbeno vijeće podvlači da odluka vijeća koja je ograničena na kontekst kako bi se regulisali postupci izvan onih koji su garantovani Statutom i Pravilnikom ne stvara automatsko pravo na te postupke.¹¹⁵

32. Karadžićeva situacija se znatno razlikuje od one kojom se bavi Odluka u predmetu *Šešelj*. U ovom drugom slučaju, Žalbeno vijeće je djelovalo kako bi obezbijedilo uredan i pažljiv ponovni početak sudskog postupka, nakon što je prethodno utvrdilo da je Pretresno vijeće prekršilo Šešeljevo pravo na samozastupanje, garantovano članom 21(4)(d) Statuta time što ga nije upozorilo da njegovo ponašanje može da vodi ograničavanju tog prava.¹¹⁶ Nasuprot tome, Karadžić je u brojnim prilikama upozoren da njegovo ponašanje opstruira ekspeditivno vođenje postupka i da, ukoliko tako nastavi, rizikuje ograničavanje svog prava na samozastupanje.¹¹⁷ Imajući u vidu fleksibilnost koju je iskazao sekretar prilikom obezbjeđivanja branioca u pripravnosti za Karadžića, Žalbeno vijeće ne vidi osnovu da se Karadžiću pruže veće mogućnosti da lično izabere među ličnostima dostupnim da budu branioci u pripravnosti.

4. Izbor branioca u pripravnosti od strane sekretara

33. Prilikom utvrđivanja da li da potvrdi odluku sekretara za izbor branioca u pripravnosti, Pretresno vijeće je valjano primijenilo kriterijume iz Odluke u predmetu *Kvočka i drugi*.¹¹⁸ Ti kriterijumi omogućavaju poništenje administrativne odluke samo ukoliko ta odluka: (i) nije u skladu s relevantnim pravnim odredbama; (ii) nije poštovala osnovna pravila prirodnog prava i proceduralne pravičnosti prema osobi na koju se odluka odnosi; (iii) je u obzir uzela

¹¹³ *Id.* par. 25 (naglasak dodat).

¹¹⁴ *Id.* par. 27.

¹¹⁵ *Upor. supra* fn. 109.

¹¹⁶ Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 26, 29-30.

¹¹⁷ *V. supra* par. 5.

¹¹⁸ Oспоравана odluka, par. 17-18.

irelevantan materijal, ili nije uzela u obzir relevantan materijal; ili (iv) ako je došla do zaključka da bi došla nijedna razumna osoba koja ispravno razmatra to pitanje.¹¹⁹

34. Karadžić nije uspio da dokaže da je Pretresno vijeće na neodgovarajući način primijenilo kriterijum iz predmeta *Kvočka*. Prilikom izbora Harveyja za branioca u pripravnosti, sekretar je uzeo u obzir jedan broj faktora, uključujući: (i) sukob interesa; (ii) dostupnost radi imenovanja za branioca u pripravnosti; (iii) da advokat nema rezervi da bude nametnut; (iv) prethodno iskustvo pred Međunarodnim sudom; i (v) geografska blizina¹²⁰ Nijedan od konkretnih primjera navodne nepravičnosti ili arbitrarnog rezonovanja koje pokreće Karadžić ne pokazuju da je Pretresno vijeće zloupotrijebilo svoje diskreciono pravo kada je zaključilo da je sekretar valjano koristio svoje diskreciono pravo. Konkretno, Žalbeno vijeće se uvjerilo da je Pretresno vijeće postupilo u okviru svog diskrecionog prava kada je zaključilo da korištenje kriterijuma prethodnog razmatranja od strane sekretara nije bilo u suprotnosti ni sa jednom pravnom odredbom, niti je bilo nepravično ili nerazumno.¹²¹

5. Zaključak

35. Žalbeno vijeće podvlači da su ograničenja na pravo na samozastupanje rijetka pojava i da njihove pojedinosti nužno konkretno vezane za kontekst. Konkretno, imenovanje branioca u pripravnosti nije predmet formalnijeg postupka određenog da reguliše dodjelu branioca osumnjičenima i optuženima slabog imovnog stanja koji su odlučili da se ne zastupaju sami. Prilikom dodjele branioca u pripravnosti, sekretar ili Vijeće mogu, ali nisu obavezni, da se pozovu na postupke korištene prilikom dodjele branioca u drugim kontekstima. Taj fluidniji i individualizovaniji pristup imenovanju branioca u pripravnosti u predmetima samozastupanja je više nego dovoljno opravdan činjenicom da će razlozi za svako imenovanje, kao i specifični parametri, znatno varirati.

¹¹⁹ Žalbena odluka u predmetu *Kvočka i drugi*, par. 13. Pored toga, kriterijum koji je Vijeće primijenilo u predmetu *Kvočka* obavezuje da takva greška znatno utiče na odluku sekretara na štetu podnosioca žalbe. *Id.* par. 14.

¹²⁰ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, "Podnesak sekretara na osnovu pravila 33(B) po Zahtjevu Radovana Karadžića za poništenje imenovanja Richarda Harveyja", 14. decembar 2009. godine, par. 46.

¹²¹ V. *Osporavana odluka*, par. 46.

DISPOZITIV

36. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno vijeće **ODBACUJE** Žalbu u potpunosti.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

Dana 12. februara 2010.
U Haagu, Nizozemska

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsjedavajući

[pečat Međunarodnog suda]